

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΟΥ CLUSTER ΒΙΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ “CLUBE”

Το Cluster Βιοοικονομίας και Περιβάλλοντος Δυτικής Μακεδονίας “ CluBE ” έπειτα από το ΔΣ που πραγματοποιήθηκε στην ΖΕΠ Κοζάνης , 30/11/2021, ενσωμάτωσε στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του, το Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων (Gender Balance), το οποίο έχει ως κύριο στόχο την προαγωγή και εμπέδωση της ισότιμης αντιμετώπισης όλων και χωρίς περιορισμούς, ανεξάρτητα από φύλο, θρησκεία, καταγωγή, σεξουαλικό προσανατολισμό, κοινωνική και οικονομική κατάσταση.

Το Σχέδιο Δράσης του Cluster Βιοοικονομίας και Περιβάλλοντος Δυτικής Μακεδονίας συντάχθηκε σε συμφωνία με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025 του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων , τον ν. 4604/2019 (Α΄ 50) ,τον ν. 4431/2018 (Α΄ 62) και σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης που ορίστηκε από τις Επιτροπές της Ε.Ε που σχετίζονται το Horizon Europe.

Το Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων ενσωματώνεται εις το εξής και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Κανονισμού Λειτουργίας του CluBE.

Για την βέλτιστη εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης, ορίζει την κα. Εύη Αμανατίδου, συνεργάτη του CluBE, ως αρμόδια για τον έλεγχο τήρησης του Σχεδίου στα πλαίσια λειτουργίας του, από τα άτομα που συνεργάζονται με το CluBE καθώς επίσης από το προσωπικό και τα μέλη του. Η θέση αυτή ενέχει συμβουλευτικό χαρακτήρα και επομένως η εκάστοτε αρμόδια θα είναι σε θέση να εισηγείται προς τον Πρόεδρο, το Διευθυντή και το Διαχειριστή του Cluster Βιοοικονομίας και Περιβάλλοντος Δυτικής Μακεδονίας τη διατήρηση ή την ενδεχόμενη αναδιαμόρφωση του Σχεδίου Δράσης έπειτα από έλεγχο των κανόνων ισότητας και ίσης μεταχείρισης τουλάχιστον μια φορά πριν την ετήσια Γ.Σ. του CluBE.

Στην περίπτωση που παρατηρηθεί η οποιαδήποτε παραβίαση της ισότιμης αντιμετώπισης, τότε η ΓΣ θα αποφασίζει την αναθεώρηση του Σχεδίου Δράσης ώστε να ανταποκρίνεται ακόμη πιο αποτελεσματικά στην προώθηση της ισότητας των φύλων και κάθε άλλων διακρίσεων σε κάθε επίπεδο λειτουργίας.

Το CluBE, αποδεδειγμένα από την αρχή της λειτουργίας του έως και σήμερα προωθεί την ισότητα των φύλων και μεριμνά για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, χρώματος, εθνικότητας, εθνοτικότητας, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου στην εργασία, στην έρευνα και ανάπτυξη και στην εκπαίδευση.

Συγκεκριμένα, στο εργατικό δυναμικό του CluBE περιλαμβάνεται προσωπικό με τα εξής χαρακτηριστικά:

1. Σύνολο ανθρώπινου δυναμικού 16 άτομα
2. Το σύνολο των ατόμων είναι απόφοιτοι ΑΕΙ και ένα μεγάλο μέρος αυτών (75%) κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, ενώ μεταξύ των στελεχών υπάρχουν και 5 κάτοχοι Διδακτορικού τίτλου.
3. Τα 7 από τα 16 άτομα είναι γυναίκες
4. Διαχωρισμός βάσει ηλικίας :
 - a. τα 2/16 άτομα είναι ηλικίας 25-30
 - b. τα 4/16 άτομα είναι ηλικίας 31-35
 - c. τα 7/16 είναι ηλικίας 36-45
 - d. τα 2/16 είναι ηλικίας 46-50
 - e. το 1/16 είναι ηλικίας 51 και άνω

5. Το σύνολο του προσωπικού είναι ελληνικής καταγωγής

6. Διαχωρισμός με βάση την οικογενειακή κατάσταση:

- τα 13/16 άτομα είναι έγγαμοι
- τα 9/16 άτομα έχουν τουλάχιστον δυο παιδιά
- τα 3/16 άτομα έχουν ένα παιδί
- τα 4/16 άτομα δεν έχουν παιδιά

Το Σχέδιο Δράσης του CluBE στηρίζεται στα παρακάτω στοιχεία που αναφέρονται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης και στο Σχέδιο Δράσης που εφαρμόζεται στο Horizon Europe.

Όσον αφορά το νέο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025 σχεδιάστηκε σε μια περίοδο που έχει στιγματιστεί από τις επιπτώσεις που επέφερε η πανδημία του κορωνοϊού COVID – 19 στη χώρα μας αλλά και σε όλες τις χώρες της Ευρώπης.

Οι πρωτόγνωρες συνθήκες του COVID19 έκαναν εντονότερη την ανάγκη για την επίτευξη της ουσιαστικής ισότητας των φύλων και την ανάδειξή της σε μια οριζόντια πολιτική που μπορεί και πρέπει να εφαρμοστεί στην πράξη. Ο ν. 4604/2019 (Α' 50) για την «Προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας - Ρυθμίσεις για την απονομή Ιθαγένειας - Διατάξεις σχετικές με τις εκλογές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση -Λοιπές διατάξεις» και η κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας με τον ν. 4431/2018 (Α' 62) έθεσαν το πρώτο πλαίσιο προς αυτήν την κατεύθυνση.

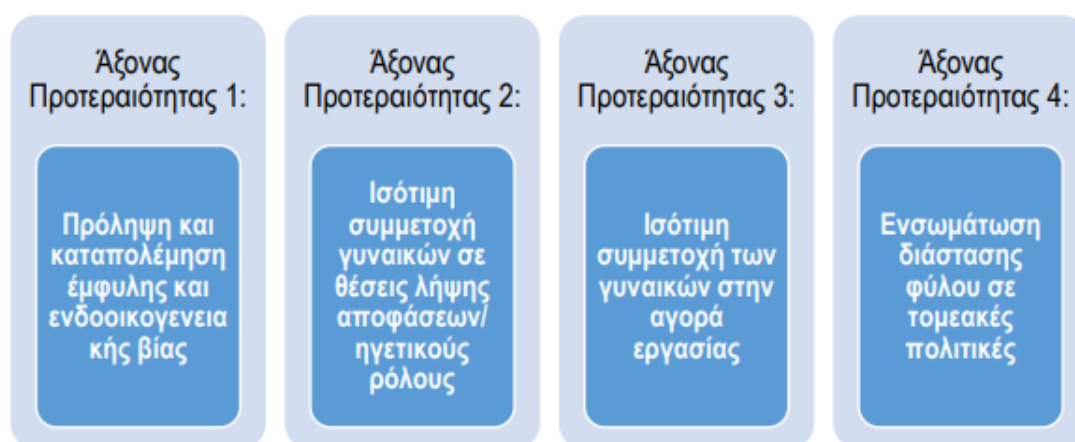
Ενδεικτικά, η Ελλάδα κατατάσσεται στην τελευταία θέση της ΕΕ ως προς τον Δείκτη Ισότητας των Φύλων για το 2020 με στοιχεία του 2018, παραμένοντας στην ίδια θέση από το 2010, παρόλη τη μικρή βελτίωση του δείκτη σε σχέση με το 2010 και με το 2017. Οι καλύτερες επιδόσεις της χώρας μας, καταγράφονται στους τομείς της υγείας και των οικονομικών, ενώ οι χαμηλότερες επιδόσεις άρα και το μεγαλύτερο περιθώριο για βελτίωση καταγράφονται στους τομείς της ισχύος και της εκπροσώπησης.

Η καταπολέμηση των έμφυλων διακρίσεων και των στερεοτύπων σε όλες τις εκφάνσεις του βίου και των δημόσιων πολιτικών καθίσταται επιτακτική

για τη βελτίωση της θέσης αλλά και της ζωής των ανθρώπων και ειδικότερα των γυναικών. Οι σχετικές θεματικές δράσεις απαιτούν μεγαλύτερη προσπάθεια για την ενσωμάτωση της οπτικής του φύλου σε όλους τους τομείς της ζωής, (π.χ. στην πολιτική, κοινωνική, προσωπική και επαγγελματική), εντατική και αποτελεσματική διακυβέρνηση για τα θέματα της ισότητας με οριζόντιες και κάθετες συνεργασίες, καθώς και διοργάνωση περισσότερων ενημερωτικών σεμιναρίων και ενεργειών που έχουν ως κύριο σκοπό την ευαισθητοποίηση των ατόμων και της κοινωνίας γύρω από την ισότητα των φύλων.

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025 οργανώνεται γύρω από τέσσερις (4) Άξονες Προτεραιότητας, ο καθένας εκ των οποίων επικεντρώνεται σε μια συγκεκριμένη θεματική διάσταση για την ισότητα των φύλων.

Οι θεματικοί Άξονες Προτεραιότητας συνίστανται στους εξής:

Στους συγκεκριμένους θεματικούς άξονας βασίστηκε και το CluBE ώστε να δημιουργήσει το δικό του Σχέδιο Δράσης και να το ενσωματώσει στον Κανονισμό Λειτουργίας του με εξειδίκευση σε συγκεκριμένους μετρήσιμους, ρεαλιστικούς και επιτεύξιμους εντός χρονοδιαγράμματος στόχους.

Αναλυτικότερα, ο άξονας 1 εφαρμόζεται και σε κάθε επόμενο άξονα από τους υπόλοιπους τρεις, καθώς αποτελεί βασικό άξονα προτεραιότητας που προασπίζεται τη θέση της γυναίκας στην εργασία και συμβάλει στην καταπολέμηση της βίας στον εργασιακό χώρο, όπως και οπουδήποτε άλλου και σε κάθε άλλη μορφή βίας.

Στο πλαίσιο αυτό, το CluBE έχει δημιουργήσει ένα ιδιαίτερα φιλικό περιβάλλον και κλίμα συνεργασίας και δημιουργικότητας στο χώρο του καθώς προωθεί τη συνεργασία μεταξύ των ατόμων, γυναικών και αντρών,

δημιουργώντας ομάδες εργασίας όπου συμμετέχουν και τα δύο φύλα με ίσες ευκαιρίες, όρους εργασίας και προοπτικές. Οι συνθήκες εργασίας και οι εγκαταστάσεις που παρέχονται στο CluBE για την απασχόληση και την εξυπηρέτηση προσωπικού και επισκεπτών είναι ισότιμες για τα δύο φύλα και συνεχώς αναβαθμίζονται για την βέλτιστη ικανοποίηση των καθημερινών αναγκών τους.

Επίσης, όσον αφορά τον δεύτερο άξονα, έχει ως στόχο την αύξηση του αριθμού των γυναικών σε θέσεις ευθύνης και την εκπαίδευσή τους για να διεκδικήσουν ρόλους διευθυντικούς. Στο πλαίσιο αυτό, το CluBE συμβάλει στη προώθηση των γυναικών σε ηγετικούς ρόλους καθώς σε αρκετές ομάδες εργασίας για την υλοποίηση των Ευρωπαϊκών και άλλων Προγραμμάτων ορίζει γυναίκες για την οργάνωση και διοίκηση τους, στηρίζοντας τη θέση της γυναίκας στον εργασιακό χώρο και κυρίως σε θέσεις διοίκησης και ευθύνης.

Σχετικά με τον τρίτο άξονα, το CluBE απασχολεί στο 44% του συνολικού αριθμού των εργαζομένων του, γυναίκες με εξειδίκευση και γνώσεις, ικανές να βελτιώσουν σημαντικά την αποτελεσματικότητα λειτουργίας του CluBE, όπως επίσης και την αποδοτικότητα υλοποίησης των έργων που αναλαμβάνουν. Σαφέστατα, οι συνθήκες και τα ωράρια εργασίας των γυναικών που εργάζονται στο CluBE συμβάλουν στον συνδυασμό επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, γεγονός πολύ σημαντικό στις μέρες μας καθώς η πίεση χρόνου και οι δύσκολες συγκυρίες σε ορισμένες περιπτώσεις σε άλλους χώρους εργασίας έχουν αλλοιώσει τη θέση της γυναίκας τόσο στην οικογένεια όσο και στον εργασιακό χώρο. Σημαντικός στόχος, επίσης, του τρίτου άξονα είναι ο ορισμός ενός ενιαίου μισθολογικού κόστους για γυναίκες και άντρες χωρίς περιορισμούς και διακρίσεις βάσει εκπαίδευσης, γνώσεων και εμπειρίας. Στο πλαίσιο εφαρμογής του τρίτου άξονα προτεραιότητας περιλαμβάνεται και ο στόχος της εκπαίδευσης όλο και περισσότερων γυναικών του CluBE σε θέματα έρευνας, ανάπτυξης, καινοτομιών όπως και επιχειρηματικότητας, με την προώθηση των γυναικών στην υλοποίηση των έργων, στη συμμετοχή τους στα εργαστήρια για την ανάλυση παραμέτρων και ερευνητικών δεδομένων και στην εφαρμογή καινοτομιών στα πλαίσια υλοποίησης ιδεών επιχειρηματικότητας.

Τέλος, ο άξονας προτεραιότητας που αφορά την ενσωμάτωση των φύλων σε τομεακές πολιτικές, έχει ως στόχο την ενδυνάμωση της θέσης της γυναίκας στην υγεία, στην πολιτική, στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στον

πολιτισμό, στον αθλητισμό, στην εκπαίδευση, στην επιστήμη και στην έρευνα. Στο πλαίσιο αυτό, το CluBE προωθεί σε θέσεις ευθύνης κατά την υλοποίηση των έργων τις γυναίκες από το εργατικό δυναμικό που διαθέτει καθώς αποδεδειγμένα έχουν καλές επιδόσεις σε δράσεις και έργα που αφορούν την εκπαίδευση, την έρευνα και ανάπτυξη, την καινοτομία και την επιστήμη.

Αναμφισβήτητα, σύμφωνα με τους προαναφερθέντες στόχους βάσει των αξόνων προτεραιότητας, το CluBE προσφέρει σημαντικές προοπτικές στις γυναίκες που εργάζονται σε αυτό, ώστε να εξελιχθούν και να αναπτύξουν σημαντικές δεξιότητες με αποτέλεσμα την βελτίωση της αποτελεσματικότητας στον τρόπο λειτουργίας του CluBE για την επίτευξη των όλο και καλύτερων αποτελεσμάτων στα έργα που αναλαμβάνουν. Οι συνθήκες εργασίας, το μισθολογικό κόστος, οι προοπτικές και οι δυνατότητες εξέλιξης των γυναικών είναι ισότιμες με αυτές των αντρών που εργάζονται σε αυτό, καθώς στο CluBE προσφέρονται κάθε είδους δυνατότητες και εργαλεία χωρίς περιορισμούς και διακρίσεις και στα δύο φύλα.

Σύμφωνα με όσα έχουν οριστεί σχετικά με το Σχέδιο Δράσης του Horizon Europe για την Ισότητα των Φύλων, πρέπει να αναφερθεί ότι υπάρχουν 3 κύρια επίπεδα :

- Η ύπαρξη ενός σχεδίου για την ισότητα των φύλων (GEP) καθίσταται κριτήριο επιλεξιμότητας για ορισμένες κατηγορίες νομικών οντοτήτων από χώρες της ΕΕ και συνδεδεμένες χώρες
- η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε έργα με περιεχόμενο έρευνας και καινοτομίας και όχι μόνο αποτελεί βασική απαίτηση συμμετοχής και αξιολόγησης
- Η ισορροπία των φύλων σε όλο το πρόγραμμα είναι ένας άλλος στόχος, με μακροχρόνιο στόχο το 50% των συμμετεχόντων να είναι γυναίκες, οι οποίες να συμμετέχουν ενεργά σε συμβούλια, ομάδες εμπειρογνομόνων, ερευνητικές ομάδες και επιτροπές αξιολόγησης που σχετίζονται με το Horizon Europe

Στόχος είναι να βελτιωθεί το ευρωπαϊκό σύστημα έρευνας και καινοτομίας, να δημιουργηθούν περιβάλλοντα εργασίας ισότητας των φύλων όπου όλες οι δεξιότητες να μπορούν να ευδοκιμήσουν και να ενσωματώσουν καλύτερα τη διάσταση του φύλου σε έργα για τη βελτίωση

της ποιότητας της έρευνας καθώς και τη συνάφεια με την κοινωνία της γνώσης, των τεχνολογιών και των καινοτομιών που παράγονται.

Είναι γεγονός πως η ισότητα των φύλων στην έρευνα και την καινοτομία αποτελεί προτεραιότητα του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (EXE). Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει θέσει 3 στόχους για να συνεργαστεί με τις χώρες της ΕΕ και να προωθήσει μια θεσμική αλλαγή :

- ισότητα των φύλων στην επιστημονική σταδιοδρομία
- Ισορροπία των φύλων στη λήψη αποφάσεων
- ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στο περιεχόμενο της έρευνας και της καινοτομίας

Τα συμπεράσματα για την προώθηση της ισότητας των φύλων στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας απαιτούσαν πολιτιστικές και θεσμικές αλλαγές για την αντιμετώπιση των ανισορροπιών μεταξύ των φύλων στα ερευνητικά ιδρύματα και στα όργανα λήψης αποφάσεων.

Εν κατακλείδι, το Σχέδιο Δράσης του CluBE για την Ισότητα των Φύλων έχει ενσωματώσει σημαντικά στοιχεία τόσο από το Εθνικό Σχέδιο Δράσης όσο και από το Σχέδιο Δράσης του Horizon Europe, καθώς όπως έχει ήδη αναφερθεί, έχει πραγματοποιηθεί η ενσωμάτωση της διάστασης των δύο φύλων σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, επιστήμης, έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας, με το ποσοστό των γυναικών που εργάζονται στο CluBE να είναι κατά προσέγγιση 44% στο σύνολο του προσωπικού, με τις γυναίκες να διεκδικούν σημαντικές ηγετικές θέσεις και ρόλους ευθύνης με δυνατότητα επέκτασης σε όλο και περισσότερα πεδία ενδιαφέροντος ή ακόμη και αυξάνοντας το ποσοστό συμμετοχής τους στα υφιστάμενα πεδία και τέλος στα πλαίσια ενός ισότιμου και χωρίς διακρίσεις περιβάλλοντος να διεκδικούν όλο και καλύτερους όρους εργασίας και δυνατότητες εξέλιξης.

Προκειμένου να καταρτιστεί το Σχέδιο Ισότητας των Φύλων του CluBE, έγινε διαχωρισμός σε στάδια/φάσεις, όπως τα εξής :

- 1. φάση ανάλυσης:** πραγματοποιήθηκε η συλλογή των δεδομένων ανά φύλο. Διερευνήθηκαν οι τυχόν ανισότητες και τρόποι αντιμετώπισής τους.
- 2. φάση σχεδιασμού:** καθορίστηκαν οι στόχοι του σχεδίου, αποφασίστηκαν ενέργειες και μέτρα για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων που έχουν εντοπιστεί, αποδίδονται ευθύνες και συμφωνούνται χρονοδιαγράμματα
- 3. φάση υλοποίησης:** υλοποιούνται οι ενέργειες και τα μέτρα που έχουν ληφθεί στη φάση 2. και προσεγγίζεται σταδιακά το δίκτυο των συνεργαζόμενων μερών
- 4. φάση παρακολούθησης:** παρακολουθούνται και αξιολογούνται τακτικά η διαδικασία και η πρόοδος των παραπάνω σταδίων. Τα ευρήματα της παρακολούθησης επιτρέπουν την προσαρμογή και τη βελτίωση των παρεμβάσεων, έτσι ώστε τα αποτελέσματά τους να μπορούν να βελτιστοποιηθούν

Στις παραπάνω 4 φάσεις έχει στηριχθεί και το Cluster προκειμένου να εντάξει το Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στο πλαίσιο λειτουργίας του, καθώς η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών είναι μια από τις θεμελιώδεις αξίες του, ισότητα σύμφωνα με την οποία όλοι, ανεξαρτήτως φύλου, πρέπει να έχουν τις ίδιες ευκαιρίες, δικαιώματα και υποχρεώσεις. Στο Cluster επιδιώκεται να υπάρχει μια ομοιόμορφη κατανομή μεταξύ της επιρροής των γυναικών και των ανδρών στην εργασία, στην έρευνα και στη μελέτη, καθώς και μεταξύ του αριθμού των γυναικών και των ανδρών στα προγράμματα που υλοποιούνται σε όλα τα επίπεδα, σε διαφορετικές επαγγελματικές ομάδες και σε διαφορετικούς φορείς με τους οποίους συνεργαζόμαστε.

Ανεξάρτητα από τον νόμο περι διακρίσεων που ορίζει πως εργοδότες με περισσότερους από 25 εργαζομένους, είναι υποχρεωμένοι να καταρτίζουν το σχέδιο για την ισότητα των φύλων κάθε τρία χρόνια, το Cluster αν και έχει λιγότερο προσωπικό αποφάσισε πως θα πρέπει να ενσωματώσει στον Κανονισμό Λειτουργίας του και επίσημα τις βασικές αρχές ισότητας των φύλων, ώστε να αποτρέψει τις παράνομες διακρίσεις λόγω φύλου και να αποθαρρύνει τις τάσεις προς τη σεξουαλική παρενόχληση, φαινόμενο πολύ συχνό στις μέρες μας.

Το Cluster ακολουθώντας το Εθνικό Σχέδιο Δράσης, αλλά και άλλων χωρών ή ακόμη και Πανεπιστημίων και εκπαιδευτικών φορέων παρέχει ένα δημιουργικό περιβάλλον για έρευνα, καινοτομία και όρους εργασίας

υψηλών προδιαγραφών για όλους τους εργαζομένους του και ατόμων ή ακόμη και φορέων που σχετίζονται με αυτό.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω συνοπτικά στοιχεία και όλων όσων ορίζονται αναλυτικά στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης και στο Σχέδιο Δράσης του Horizon Europe, το Cluster καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε να μην υπάρχουν ανισότητες και διακρίσεις στο χώρο εργασίας, έρευνας και καινοτομίας και να παρέχεται πρόσβαση σε κάθε πληροφορία με σκοπό την απρόσκοπτη και χωρίς όρια και περιορισμούς εργασία και παροχή πληροφοριών σε κάθε επίπεδο.